

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Силабус навчальної дисципліни

Назва дисципліни: Сучасні тенденції світової політики

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Сторінка курсу в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=83>

Сторінка дисципліни в електронній бібліотеці:

Викладач: доц. Дікарев Олександр Іванович (лекції, підсумковий контроль)

Опис навчальної дисципліни

«Сучасні тенденції світової політики» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу дисциплін професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців у сфері дипломатії та міжнародних відносин.

Предмет та зміст базової навчальної дисципліни «Сучасні тенденції світової політики» відображає методологічні підходи до компетенції по орієнтації та практичній актуалізації в дипломатичній діяльності теоретичного дискурсу динаміки міжнародних відносин в формі трендів та їх наративів для захисту державних інтересів України.

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Сучасні тенденції світової політики» побудовано у відповідності із стандартами першого рівня вищої освіти «бакалавр» по спеціальності «291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» з **метою**: 1) опанування методами теоретичного узагальнення тих явищ і процесів, які формують сучасне міжнародне життя; 2) формування навичок компетенції розкриття та презентації змісту глобальних тенденцій в формі транзиту демократії, теорії справедливості, критичної геополітики; геокультури; постмодерністської парадигми МВ; 3) концептуалізації та актуалізації в практичній професійній діяльності в інтересах України динаміки системи міжнародних відносин, світового порядку в контексті змін у характеру глобальних, регіональних, локальних загроз (кібератаки, терористичні акти, зміни в стратегіях наступальних озброєнь та практики їх міжнародно-правового стримування); 4) розуміти та використовувати геокультурні мегатренди: (1) геокультурна поляризація в формі «зіткнення цивілізацій» (С. Гантінгтон), «зіткнення устроїв» (О. Неклесса); (2) геокультурна асиміляція (макдональдизація), гомогенізація культур; (3)

геокультурний ізоляціонізм у вигляді блоків, т.зв. санітарних кордонів (4)
геокультурна мозаїчність – диверсифікація багатоманітного світу людських культур

Завдання:

- вироблення навичок формування теоретичних та прикладних аспектів знання у сфері зовнішньої політики;
- отримання знань про основи зовнішньополітичної діяльності України та характеру такого впливу на міжнародній арені;
- вивчити основні напрями і шлях формування зовнішньої політики України;
- виокремити ключові пріоритети інтеграції України до світових політичних процесів.

Студент повинен знати:

- особливості сучасного середовища міжнародних відносин;
- місце України в системі міжнародних відносин;
- ознаки глобальних загроз, інформаційних війн, міжнародного тероризму та інших глобальних соціальних явищ;
- системний підхід до аналізу актуальних фактів і явищ у різних сферах взаємин України та інших акторів міжнародних відносин;
- закономірності розвитку міжнародних систем; основні парадигми і методи, які використовуються в теорії міжнародних відносин;
- основні суб'єкти та форми взаємин у міжнародних відносинах.

Студент повинен вміти:

- використовувати системні принципи до вивчення процесів у сфері міжнародних відносин;
- володіти теоретичними поняттями і категоріями;
- знаходити необхідну літературу для поповнення знань;
- творчо аналізувати стан України в системі міжнародних відносин, виявляти проблеми й тенденції їх розвитку.

Тематичний план навчальної дисципліни
Розділ 1. THEORETICAL REFLECTION
OF THE MODERN INTERNATIONAL RELATION

Тема 1.1. Analysis of the dynamics of international relations and the process of its conceptualization.

Тема 1.2. Modern paradigms of world politics.

Тема 1.3. The latest concepts of world development and world order.

Тема 1.4. The concept of democratic transit.

Тема 1.5. Political interests in the conceptualization of the theory of justice.

Розділ 2. CONCEPTUALIZATION OF THE PROCESS OF SYSTEMIC
TRANSFORMATION OF INTERNATIONAL RELATIONS

Тема 2.1. The nature and trends of globalization of risks in the context of asymmetry of regional relations and localization of actors.

Тема 2.2. Risks of the spread of international terrorism.

Тема 2.3. Trends in ensuring the non-proliferation of weapons of mass destruction.

Тема 2.4. Cyber security as mainstream in world politics: information wars and openness politics.

Тема 2.5. Postmodern trends in the concept of international relations.

Технічне і програмне забезпечення

Персональний комп'ютер, з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань. Використання електронної пошти для контролю отриманих завдань, виконаних студентами в ході самостійної роботи та проходження поточного контролю. Використання веб-ресурсів навчальних дисциплін КНУКІМ (<https://elearn.knukim.edu.ua/login/index.php>), веб-середовища дистанційного навчання КНУКІМ як системно організованої сукупності веб-ресурсів навчальних дисциплін, програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням; інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання як технологій створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету та ЗУМ.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Дікарев О. І., Степанов О. П. Країнознавство: геостратегічний вимір відносин держав. Київ : Юристконсульт, 2014. 435 с.
2. Барановська В. М., Дікарев О. І. Витоки міжнародно-правового регулювання та управління водневою економікою країн світу : монографія. Київ : Ліра-К, 2021. 424 с.
3. Белінська Я. В., Дікарев О. І. Дипломатія в контексті розвитку міжнародних відносин. У 2-х томах. Ірпень: Університет УФС, 2019. 924 с.
4. Дікарев О.І. Антикризисні стратегії китайської дипломатії. Київ : Кафедра, 2012. 376 с.
5. Шостак Л. Б., Дікарев О. І. Міжнародні економічні відносини. У двох томах. Ірпінь: Національний університет державної податкової служби України, 2015. 718 с.

Основна література:

1. Арон Реймон. Мир і війна між націями. Київ : МП «Юніверс», 2000. 686 с.
2. Гелд Д., Мак-Грю Е. Глобалізація / антиглобалізація. Київ : К.І.С., 2004. 180 с.
3. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політико-управлінські системи світу : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 668 с.
4. Лотоцький С., Трохимчук С. Україна в світовому геополітичному просторі. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2002. 192 с.
5. Политические институты на рубеже тысячелетий. Дубна : ООО «Феникс», 2001. 480 с.
6. Тихонравов Ю. В. Геополитика. Москва : ЗАО Бизнес-школа «Интел-синтез», 1998. 368 с.
7. Устьян А. Р. Политическая концепция неовизантизма. Москва :Институт социальных наук, 2003. 435 с.

Додаткова література:

1. Алибекова С. Я., Юсупова Г. И. Ислам в современном мире: эвентуальность политизации. *Политика и Общество*. 2015. № 12. С. 1701–1711.
2. Баталов Э. Я. Американская политическая мысль XX века. Москва : Прогресс-Традиция, 2014. 616 с.
3. Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 203 с.
4. Блэквилл Р., Харрис Дж. Война иными средствами. Геоэкономика и искусство управления государством. Москва : АСТ, 2017. 480 с.
5. Бухарин С. Н., Малков С. Б. Эволюция Элиты (материалы исследования). Москва : Гаудеамус, 2014. 281 с.
6. Дергачев В. Геоэкономика. Київ : ВИРА-РБ, 2002. 512 с.
7. Камінський Є. Є. Світ переможців і переможених. Міжнародні відносини і українська перспектива на початку XXI століття. Київ : Центр вільної преси, 2008. 336 с.
8. Карпович О. Г. Мировая политика и негосударственные участники международных отношений. *Мировая политика*. 2017. № 3. С. 119–128.
9. Карпович О. Г. Функции негосударственных участников международных отношений. *Международные отношения*. 2016. № 4. С. 337–345.
10. Карякин В. В. Геополитика третьей войны: трансформация мира в эпоху Постмодерна : монография. Москва : Граница, 2013. 431 с.
11. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. Москва : ГУ ВШЭ, 2000. 608 с.
12. Курилкин А. В. Теоретико-методологические основы исследования информационных войн и психологических операций. *Тренды и управление*. 2014. № 3. С. 264–270.
13. Носиков А. А. Политика в условиях нелинейной динамики: политические сети и диверсификация путей развития. *Политика и Общество*. 2017. № 4. С. 45–53.
14. Попова Л. Л. Проблемы обеспечения региональной безопасности в эпоху глобализации: опыт латиноамериканских государств. *Национальная безопасность / nota bene*. 2016. № 1. С. 49–55.
15. Сочнев Д. В., Абасов М. М. Основные виды и наиболее распространенные формы международного терроризма. *Полицейская и следственная деятельность*. 2013. № 2. С. 91–108.
16. Урсул А. Д., Урсул Т. А., Ильин И. В. Глобальные и политические процессы: становление эволюционного похода. *Юридические исследования*. 2013. № 3. С. 95–154.
17. Шепелев М. А. Глобалізація управління як мегатенденція сучасного світового розвитку : монографія. Київ : Генеза, 2004. 512 с.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні тенденції світової політики» передбачає роботу колективів: 1) в аудиторії 2) з технологіями дистанційного навчання в формі комплексу освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання

у КНУКІМ (адреса Веб-ресурсів навчальних дисциплін КНУКІМ - <https://elearn.knukim.edu.ua/login/index.php>). Головною метою впровадження в КНУКІМ платформи електронного навчання є: розширення можливостей доступу до якісних навчальних та методичних матеріалів незалежно від форми навчання; змістове наповнення освітньо-інформаційного простору Університету; підвищення якості і ефективності освітнього процесу шляхом застосування сучасних технологій дистанційного навчання.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Курс «Сучасні тенденції світової політики» представляє собою систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів. Курс має встановлену структуру з обов'язковими складовими: 1.Анотація курсу, де вказано, для якої спеціальності призначений, курс і семестр викладання, викладач(і). 2.Загальна інформація про дисципліну, у якій подано робочу програму, інформація про автора, викладача, розклад занять, критерії оцінювання, рекомендовані джерела, глосарій (термінологічний словник); Навчально-методичні матеріали з кожного розділу (теми): Теоретичні (лекційні) матеріали. Завдання для самостійної роботи студентів. Засоби оцінювання знань з теми, розділу. Підсумкова атестація (контрольні запитання, тест для самоконтролю, підсумковий тест та/або завдання для оцінювання студента).

Необхідно враховувати специфіку психолого-педагогічних технологій дистанційного навчання як систему засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості в процесі синхронного режиму. Взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання (особи, які навчаються (студенти), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (науково-педагогічні працівники, методисти тощо)), під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відео-конференції, соціальні мережі тощо) вимагає креативності, лояльності, терпіння і знання системи управління веб-ресурсами навчальних дисциплін. Тобто сторони такого процесу навчання орієнтуються в програмному забезпеченні як для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, так й для забезпеченні авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів. Система управління дистанційним навчанням включає програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу. Доступ до ресурсів Платформи електронного навчання персоніфікований. Логін та пароль для входу студенти отримують в деканаті, науково-педагогічні працівники – у адміністратора системи. Користувачі персонально несуть відповідальність за конфіденційність зберігання паролів. Усі

електронні курси розміщуються в розділах кафедр, у розділах факультетів розміщуються курси загального призначення для усіх студентів факультету. Студенти та науково-педагогічні працівники мають доступ лише до тих електронних навчальних курсів, на яких вони зареєстровані для участі в освітньому процесі. Реєстрація студентів на навчальному курсі здійснюється адміністратором системи. Після закінчення навчання на курсі адміністратор відраховує студентів з числа його учасників.

Розробник силябусу
навчальної дисципліни
Завідувач кафедри
Силябус затверджено
на засіданні кафедри міжнародних відносин
від 30.08.2021 р., протокол № 1

О. І. Дікарев
І. О. Костиця